

In ejusdem diei honorem hostia non mactabatur. Rosin. *vers. Erat enim*, Vaucop. *suprà*.

4 Deinde Romulus (selectis centum viris, genere, divitiis, aut liberorum numero præcellentibus, quos Patricios vocavit, nam velut patres eum consilio adjuvare tenebantur, l. 5. tit. 18. part. 4. l. fin. C. de Consulib. lib. 12. §. Filiisfamilias, *Instit. quib. mod. jus patr. potest. solvit.* Salian. ann. 3303. num. 3. Rosin. lib. 1. cap. 15. *versic. Prima igitur*, Bobadill. in *Politic. lib. 3. cap. 8. n. 1.* Vaucop. *sup. sect. 2.* Cornucop. col. 438. num. 20. Pompon. *Læc. de Magistrat. Roman. lib. 1. cap. 3.* Raph. Volaterran. *eod. tract. vers. Senatores*, Alciat. *simili tract. vers. Sciendum*, de quo infra, num. 27.) omnes cives in tres partes, & urbem, agrisque in triplicem regionem digessit, quas à ternario numero tribus vocitavit, ac singulis illustres viros Tribunos præfecit. Salian. num. 2. & alii inferius recensendi, licet aliqui opinentur quatuor tribus à Romulo institutas, quæ sic à tributo appellabantur, ut ex Suida refert Genebrard. *ubi sup.* Hæc tripartita populi distinctio usque ad Servium Tullium, sextum Romanorum Regem duravit, qui alias tribus cepit adjicere, ut infra notabitur. Hic regnum adeptus est anno mundi 3477. Salian. d. tom. 4. eodem anno, num. 1. De quibus consulat Olan. in suo *Paralipom. lib. 5. cap. 12. num. 9.* ubi plures.

5 Hæc tribus vocabantur Ramensis, Tatiensis, & Lucerum. Prima à Romulo sic dicta, qua continebantur illi, qui urbi construendæ cum ipso operam dedere: secunda à Rege Tatio, in quam relati erant Sabini, qui eum sequuti ad civitatem pervenerunt: tertia unde Lucerum dicta sit, non liquet; nam quidam putant, Luceres vocitari eo quod cum Lucerio Ardeæ Rege, seu Lucumone, Romulo contra Sabinos bellum gerenti opem tulerunt, quapropter civitate donati sunt. Cornucop. col. 769. num. 40. Rosin. *sup. lib. 6. cap. 15.* Alii existimant Luceres dictos à luco; etenim Romulus ut urbem civibus impleret, azylum proposuit in luco constitutum, ut ex oppidis vicinis confugientes, ibi tueri se possent. Hic igitur à loco refugii Luceres appellabantur. Rosin. *ubi proximè.* De azylis, quod Romulus statuit, pluribus agit Salian. anno 3302. à num. 16. De hac populi divisione, tribuumque nominibus agunt Rosin. d. cap. 15. & lib. 1. cap. 12. ubi Thom. Dempsterus, Carol. Sigon. de *antiq. Jur. Civ. Romanor. lib. 1. cap. 3.* Scoth. in *select. antiq. Roman. tract. de Tribub.* Gothofred. ad *fragment. l. 12. Tabul. ex Cicer. lib. 3. §. de Censorib.* Lexic. Calvin. *verb. Tribus.* Theatr. vitæ hum. *verb. Tributum, post princip.* Pompon. *Læc. sup. lib. 1. cap. 1.* Cornucop. col. 889. n. 10. Petr. Nard. de *Comitiis Romanor. in princ.* Calepin. *verb. Tribus*, Just. Lips. de *Magistr. populi Roman. cap. 14.* Andr. Dominic. Floccus de *potestatib. Romanor. lib. 2. cap. 1.* Osuald. ad *Donell. lib. 6. cap. 7.* Rævard. de *authorit. Prudent. cap. 7.* Illud admonendi sumus, quod multò antè Romulus populum in tribus digessit, quàm Rex Tattius, ac Luceres ad civitatem admitterentur, atque ita à principio tribubus ea nomina imposita non fuisse, quæ eas habere diximus, compertum est. Sic colligitur ex Saliano anno 3303. numer. 2. & an. 3306. numer. 7. & expressim tradit Rosin. *dicto cap. 15. post princ.*

Ibi: *Illud constat, quamlibet ex his partem.*

Romulus ut commodiùs Reipublicæ curam gereret, singulas tribus in decem curias distribuit, ex quibus cuilibet Curionem constituit, l. 2. §. 1. ff. de orig. jur. Salian. ann. 3303. num. 2. Osuald. *sup. Rosin. lib. 6. cap. 2.* Vaucop. *sup. sect. 1.* & sect. 3. Petr. Nard. *ubi proximè*, Calep. *verb. Curia*, & *verb. Curio*, Cornucop. col. 730. num. 30. Lexic. Calv. *sup.* Curie ideò sunt dictæ, quia tunc Romulus per earundem sententias duram Reipublicæ expediebat, d. l. 2. §. 1. Cornucop. & Petr. Nard. *ubi proximè*, Pompon. *Læc. dicto cap. 1.* Illud observatione dignum est, quod non omnes, qui in tribubus descripti sunt, ad curias admittuntur, ut in curiatis comitiis jus suffragii obtineant, sed illi duntaxat, qui Romæ domicilium habent. Rosin. d. cap. 2. Vide infra n. 21. Aliud erit in tributis comitiis.

Ibi: *Tribus Romanas à raptis Sabinis, &c.*

Cùm Romani urbis conditores ad propagandam liberis civitatem à proximis oppidis feminas ad connubia deposcerent, nec id precibus consequi valerent, Romulus religionis prætextu ludos Consuales in honorem Consi, id est Neptuni, vulgari præcepit, ad quod spectaculum haud pauca feminæ ex Sabinis convenerunt: ultimâ ludorum die Romulus juvenibus imperat, ut signo dato, unusquisque virginem sibi raptaret, omnesque intactas in crastinum jusserit observari. Eventus votis respondit, raptis 683. puellis, quæ suadente Romulo, non invitæ se Romanis legitime copularunt. Quapropter Sabini ut se ab hoc feminarum raptu vindicarent, bellum raptoribus indixere, cum quibus Tattius Rex Curetum congressus succubuit. At Sabinæ, quæ apud Romanos erant, prolemque ex eis ediderant, ut prælia sibi semper luctuosa inter viros, parentes, ac fratres suos extinguerentur, impetrarunt, quarum lachrymosa oratio ita inter se acriter dimicantium animos leniit, ut nedum pacis, sed etiam societatis fœdera Romani, ac Curetes iniierent, qui cum suo Rege Tatio ad civitatem recepti, ac in unam ex tribubus relati sunt, quæ ut præmissimus, ab illo Tatiensis appellata est. Hæc ex Livio & aliis observat latius agens Salian. *Annal. Eccles. tom. 4. ann. ab Orbe condito 3305. à n. 8.* & ann. 3306. à princ. ac tangit Mart. de *jurisdic. p. 4. cent. 1. casu 11. n. 1.* Calepin. *verb. Sabini*, Cornucop. col. 977. à n. 40. Rosin. de *antiquit. Roman. lib. 2. cap. 5. vers. Jupiter Stator*, & lib. 5. cap. 19. in princ. Raptus Sabinarum contigit anno quarto ab urbe condita, Salian. an. 3305. num. 9. ubi alii. Bellum Sabinum cæpit anno sequenti, quod triennio grassatum est, Salian. an. 3306. num. 2. atque ita octavo Romuli anno Tattius cum suis ad civitatem admittitur, Salian. an. 3309. n. 1. Similis raptus virginum legitur *Judic. cap. 21.* de quo Salian. *Annal. tom. 2. an. 2622. à num. 78.* Benjamitæ enim Saluntinas feminas, quas parentes in conjugium ob jusjurandum tradere non valebant, sibi raperunt in uxores. Sed inter utrumque raptum plus differentie recensentur à Sal. *sup. n. 84.* Harum mulierum, quarum princeps ac dux Herilia nupsit Romulo, Calepin. *ubi proximè*, nomina

mina suis curiis Romanos indidisse fertur, ut D. Covar. testatur, & scriptis in hæc verba Livius lib. 1. decad. 1. ibi: *Ex bello tam tristis lata repente pax cariore Sabinas viris, ac parentibus, & ante omnes Romulo ipsi fecit.* Itaque cum populum in curias triginta divideret, nomina earum curiis imposuit. Ad non traditur, cum haud dubiè aliquantò numerus major hoc mulierum fuerit, atate, an dignitatibus suis, virorumve, an forte lectæ sint, quæ nomina curiis darent. Cujus autoritate idem observant Cornucop. col. 730. n. 40. Greg. Vaucop. de *Magistrat. veter. popul. Roman. sect. 3.* & plurimi alii. Sed contra tenet Plutarch. in *Romulo*, ubi ita habetur: *Singula tribus decem continuerunt curias. Eas quidam perhibent à Sabinis mulieribus nomen traxisse: sed hoc mendacium esse deprehenditur, nam multis earum à locis nomina imposita sunt.* Cui consentiunt Dionys. *Halicarnass. lib. 2. Terent. Varto lib. 2. de vit. popul. Roman. & alii.* Curiarum octo nomina duntaxat reperuntur, quæ ex Festo refert Rosin. lib. 6. cap. 2. *vers. Cæterum.*

Ibi: *Sed & tribus à tributo dando.*

9 Tribus à ternario numero sic nuncupatæ sunt, ut D. Covar. nuperimè docuit, ac tradunt communiter Authores, ut Osuald. ad *Donell. lib. 6. cap. 7. lit. F.* Joan. Gulielmus de *Magistr. popul. Roman. cap. 14.* Calepin. *verb. Tribus*, Lexic. *Jur. sup. Theatr. vitæ humanæ verb. Tributum, post princ.* Cornucop. col. 889. n. 30. Mart. *ubi sup.* qui tenet, tributum à tribu nuncupari. Et licet postea populus in plures partes divisus sit, adhuc tamen omnes tribus appellatur, retento primævo nomine: quod sæpe contingit, ut D. Covar. paulò antè monuit, & observavimus supra, lib. 2. cap. 1. n. 118.

Ibi: *Cùm tribus à Curia maxime differret.*

10 Tribus cum curiis sæpe ab Authoribus perperam confunduntur, ut præter D. Covar. animadvertit Rosin. d. lib. 6. cap. 2. lit. E, Osuald. *ubi proximè.* Sic lapsi fuere Salian. tom. 2. an. mundi 2485. n. 3. Lexic. *Jur. sup. Calepin. verb. Curia*, Cornucop. col. 730. n. 40. dum scribunt, triginta curiis postea quinque adjectas. Sed curias à tribubus esse distinctas, plusquam manifestum est: tum quia diversa sunt nomina curiarum, ac tribuum, ut constat ex Rosin. d. cap. 2. & c. 15. & si idem forent, non diversis vocibus nuncuparentur, l. Si idem 7. C. de *codicill.* Tum quoniam tribus refertur ad personas, ad agros, & ad jus suffragii ferendi. Rosin. *dicto cap. 17. in princ.* Cornucop. col. 889. n. 10. in quo ultimo sensu tribus accipitur à Consulato in l. *Patronus 35. ff. de legat. 3.* Rævard. de *authorit. Prudent. cap. 7.* curia verò minimè ad agros, vel regionem civitatis spectat, sed tantum ad personas, ac jus ferendi suffragium in comitiis, quæ Curia vocabantur. Rosin. d. cap. 2. per tot. Petr. Nard. *sup.* Tum denique, nam non omnes tribules in curias referbantur, ut jus suffragii haberent, sicut præmissi n. 6.

Ibi: *Olim qualibet tribus Atheniensis.*

11 De tribubus Atheniensibus infra est differendum. Nec dubium est, quin Romulus suam Rem-

publicam instar Athenarum instituerit: sic etiam populum in patricos, & plebeios divisit, Athenienses imitatus, de quo *sup. n. 4.* ut observant Rosin. lib. 1. cap. 15. *vers. Prima igitur*, Vaucop. *sup. sect. 2.*

Ibi: *Demum Servius Tullius.*

Quo tempore Servius Imperii gubernaculum adeptus sit, prænotavimus supra, num. 4. in fin. Ipse verò non omnes tribus addidit usque ad 35. sed 19. aut 21. duntaxat, quarum nomina infra recensentur, num. 14. & num. 15. post illum instituta enumerantur: & quando, & à quibus quæque creata fuerit, tradit Rosin. lib. 6. cap. 15. *vers. Tarquinio Prisco.* Vide varias sententias apud Salian. anno 1483. num. 3.

Ibi: *Palatinam, Suburbanam.*

Adde Rosin. lib. 1. cap. 12. & lib. 6. cap. 15. Cornucop. col. 1062. n. 10. Osuald. *sup. Theatr. vitæ humanæ verb. Tributum, post princip.* Calepin. *verb. Tribus*, Salian. anno 1483. n. 3.

Ad Num. 2.

13 Ab initio hoc tantum versabatur discrimen inter tribus rusticas, & urbanas, quòd in his describebantur habitantes intra urbem, in illis extra domicilium habentes, quo mutato, & tribus rusticæ in urbanam, & è contra transferebatur. Sed labente tempore cœperunt rusticæ urbanis anteponi, ita ut in rusticis describi honorificum censeretur; quia Romani plurimi habuerunt agrorum culturam, unde clarissima familiæ ab egregiis agricolis, & fructibus, in quibus colendis excelluerunt, nomen sumpsere, ut Lentuli à lente, Fabii à faba, Cicerones à cicere: quod latè profectitur Cornucop. col. 453. à n. 30. Sicut desides, & ignavi despiciebatur, qui in urbe morabantur, ruri operam non dantes. Rosin. d. cap. 15. *vers. Tarquinio*, ad fin. ubi etiam aliam causam ad lit. ut præferrentur tribus rusticæ, nempe quòd in urbanis recensenti Censorum potestati subiciebantur, quæ nimis fuit acerba, de qua differit Andr. Domin. Flocc. de *potestat. Roman. lib. 2. cap. 17.* Hujus rusticarum tribuum prærogativæ meminerunt Varro de *re rust. c. in princ. & lib. 4. de ling. Latin.* Gothofred. ad *Cicer. lib. 1. de Orator. col. 7. lit. G.* Salian. tom. 2. an. 2768. n. 11. ubi quod ab Hebraeis agricultura maximi habebatur, cui egregii viri operam dare consuecebant; & de aliis etiam gentibus idem testatur tom. 3. anno 2963. num. 38. Adrian. Turneb. *adversar. lib. 16. cap. 22.*

Ibi: *Intelliges qua de Censoribus scribit Livius.*

Servius Tullius, qui primus censum instituit, Polydor. Virgil. de *inventor. lib. 2. cap. 3.* Salian. anno 3487. num. 1. Just. Lips. de *Magistr. pop. Roman. cap. 18.* populum in quinque classes distribuit, in quibus & cives, & eorum patrimonia describebantur, ita ut ditiores prima classe continerentur, & quisque pro modo facultatum in primam, secundam, vel ulteriorem referretur, ut sic non viritum, sicut antea, sed juxta bonorum quantitatem cives contributorent. Rursus classes in centurias subdivisit Rex, ut in bello deservirent. Ex prima classe 98. centurias instituit, ex secun-

da 22. ex tertia 20. ex quarta 22. ex quinta 30. illisque munera bellica diversa secundum classes præminentiam commisit. Cives autem egenos qui nec tantum in bonis habebant quantum pro quinta, & ultima classe desiderabatur, in sextam coniecit, quæ unica centuria constabat, eosque à militia, & tributis immunes fecit. Hi capite censi dicebantur, quia non ratione facultatum, sed personæ tantum in catalogum civium referbantur. Vocabantur itidem Proletarii, quod prole, & non aliàs, Reipublicæ proficiebant. Omnia hæc fufius prosequuntur Salian. *sup. tom. 4. anno mundi 3487. ex num. 2. Rosin. lib. 6. cap. 8. per tot. Ofsuald. ad Donell. lib. 6. cap. 7. lit. F. Rævard. ad leg. 12. Tabular. cap. 9. de vindicib. Cornucop. col. 505. à num. 10. Calepin. verb. Classis, Proletari.* Forma quæ cives classibus adscribebantur, talis fuit, ut quisque præter nomen & cognomen proprium profiteretur sui patrimonii quantitatem, adhibito iurejurando, quod bona fide quicquid in bonis habebat, æstimaret: enunciabat præterea cujus foret ætatis, parentum, conjugis, ac liberorum nomina, quam urbis regionem, vel quem agri Romani pagum incoletet. Si quis verò neglexisset censum, & se describi subterfugisset, virgis cæsus, bonis fisco addictis, in servitutem venundabatur. Ulpian. *in fragment. tit. 11. §. 10. Cujac. in l. Censeri III. ff. de verb. sign. Olan. sup. num. 19. Lexic. Calv. verb. Lustrum, Torniell. Annal. ann. 4026. num. 3. Salian. sup. n. 2. Rosin. d. cap. 8. in princip.* Et ex Saliano observa, quod nulla fraus adhiberi solebat in enunciandis viribus patrimonii, tum ob religionem iuramenti, tum ob præminentiam & honorem provenientem ex eo quod aliquis in anteriore classe describeretur, maximè in prima, in qua solum descripti Classici vocabantur. Aul. Gell. *noct. Attiq. lib. 7. cap. 13. Cornucop. sup. num. 10. Calepin. verb. Classis, Classicus;* ideoque onus pecuniarium pro modo facultatum imponendum non effugiebant, ut plus honoris adipiscerentur, quemadmodum Salianus perpendit. Adde Olan. *sup. d. lib. 5. cap. 12. n. 14. & 17. cum seqq.* ubi dat plures.

Ibi: Non me latet, eundem Livium.

De numero trium, ac tempore, quo illæ fuerint institutæ, consulas Rosin. *de antiquitat. Roman. lib. 6. cap. 15. Salian. sup. ann. mundi. 3483. Carol. Sigon. de antiq. jure civium Roman. lib. 1. cap. 3. Onuphr. Panuin. lib. 2. comment. de Repub. Roman. Georg. Fabric. in Roma, cap. 6. Vide infra, num. 19.*

Ibi: Deinde & supra quadraginta.

15 Qui existimant, tribus Romanas, quæ persisterunt, plures fuisse, quam 35. eo decipiuntur, quod connumeratis nominibus earum, quæ in antiquis inscriptionibus, & apud veteres Authores reperiuntur, videntur supra quadraginta extitisse; hoc tamen inde provenit, quia uni, eidemque tribui duplex nomen diverso tempore inditum est; non pauca enim, neglecto pristino loci nomine, illustrium Heroum, qui postea in eas relati sunt, cognomine condecorari cæperunt, ut Emilia, Claudia, Cornelia, & aliæ de quibus specialiter suis locis inferius differendum. Ita Rotin.

d. cap. 15. in fin. Onuphr. Fabric. & Sigonius ubi proximè, Olan. in suo Paralipom. lib. 5. cap. 12. num. 12.

Ibi: Mentina (sive Meneria)

Hanc tribum in catalogo earum D. Covar. non recenset, quæ tamen à Rosino & aliis communiter inter 35. refertur, de qua infra.

Ibi: Sed ut constet quàm incerta.

Bellum Marficum, quod aliàs Sociale, & Italicum nuncupatur, cæpit anno ab Urbe condita 662. vel 663. Causa ejus fuit, quia populi Italiæ non pauci jus civitatis expetebant, quo diu denegato, à Romanis defecerunt, cum quibus sæpe per quadriennium congressi sunt, & quinto anno finem bellum accepit; nam jus civitatis omnibus ferè populis Italiæ privatim concessum est, & hoc in causa fuit, ut octo, vel decem tribus adderentur, in quas novi cives conjici possent, quod actum est à Censoribus Pub. Licin. Crasso, & L. Jul. Cæsare: quæ tamen quatuor elapsis annis extinctæ sunt, tribulibus earum in veteres translatis à Censoribus L. Marcio Philippo, & Marco Perperna. Ita Salian. pluribus agens *an. mund. 3963. cum seqq. Rosin. d. cap. 15. vers. Atque hæc.* Ideo bellum hoc Marficum appellatur, quia Marfi Italiæ populi authores fuere defectionis, & præ cæteris acerimi, ac pugnacissimi Romanorum hostes, duce Silone Propedio Marfo, Salian. *an. mund. 3963. num. 4. Marfi à Marfo Circes filio originem duxisse feruntur, Plin. lib. 7. cap. 2. Cornucop. col. 371. n. 50. Calepin. verb. Marfi, Sandoval. Histor. Ethiop. part. 1. lib. 2. cap. 33. n. 11. Belli hujus meminit lex unica, C. de Latin. libert. toll.*

Ibi: Tribum quamdam ex veteribus Juliam, &c.

Trajanæ, Julæ, Flavæ, & Ulpæ meminit Rosin. *d. cap. 15. in fin.* ubi ait, à Vespasiano sic nominatas esse.

Ibi: Ex quibus illud constat, tribus veteres.

Romanas tribus trigintâ & quinque numero fuisse communiter receptum est: sic tradunt Cicer. *orat. 6. in Verrem, lib. 1. ubi Ascon. & alibi sæpe. Rosin. d. cap. 15. per tot. Ofsuald. ad Donell. lib. 6. cap. 7. lit. F. Rævard. de authorit. Prudent. cap. 7. Petr. Nardus de Comitibus Roman. in princip. Onuphr. Sigon. & Fabric. ubi nuper, Calepin. verb. Tribus, Lexic. Calv. verb. Tribus.*

Ibi: Alia verò nomina.

Vide *sup. n. 15.* Nomina trium, quæ numerum trigessimum quintum excedunt, extant apud Rosin. *d. cap. 15. in fin.*

Ibi: Habuere & apud Romanos Curie, propria.

Nomina fuisse Romanis Curis, præmissum 18 est *suprà num. 10.* sed octo duntaxat nobis sunt nota,

nota, sex refert D. Covar. quibus jungendæ sunt Calabria, & Raptia Curia, ex Rosin. *d. lib. 6. cap. 2. vers. Cæterum,* ubi omnes recenset. Curiam Foriansem, Raptam, Vellensem, Velitiam memoratur Cornucop. *col. 1175. num. 10. Calabram col. 636. n. 10. Titian. col. 1222. num. 40. Titatam ead. col. sup. n. 30.*

Ad Num. 3.

19 Tribuum Romanarum nominata tradit D. Covarruv. quod etiam alii ante, ac post ipsum præstiterent, Onuphr. Sigon. Rosin. Paul. Manut. *ad Cicer. lib. 3. de legib. tit. de Censorib. Gothofred. in fragment. l. 12. Tabular. Calepin. verb. Tribus, Lexic. Calv. sup. & alii.* Sed observare oportet, quod licet omnes in numero trium conveniant, quoad nomina tamen plerumque discordant, ita ut quæ ab uno recensentur, ab alio omittantur, quod dimanat ex excessu nominum, quem prænotavimus *num. 15.* Sic Rosin. tribuum catalogo non inserit Publiciam, & Otricianam, quas D. Covar. inseruit, & illarum loco Horatiam, & Mentinam, sive Meneriam substituit. Adde quæ sunt infra, *num. 34.* Nunc verò Romanas Tribus recenseamus.

Verf. Emilia tribus.

I. Hæc tribus sic appellata est à præclara familia Emiliorum, quibus in eam relatis, primævo nomine postposito, tribus ab eximiiis tribulibus suis nomen sumpsit Rosin. *de antiquitatib. Romanis, lib. 6. cap. 15. trib....* De qua familia Ricard. Strein. *de famil. & gentib. Romanor.* Plura facinora ab Emiliis egregie patratæ memoriæ prodit Salian. *Annal. Ecclesiast. tom. 5. an. mundi 3863. cum seqq.* Gens Emilia originem duxit ab Emilone Alcanii filio, vel ut aliis placet, à Mamerco Pythagoræ Philosophi filio, qui ob singularem humanitatem Emilos est cognominatus. Cornucop. *col. 1031. num. 40.* Emiliæ tribus meminerunt Cicer. *ad Attic. epist. 14. lib. 2. Rosin. ubi proximè, & alii præcitati num. 19. Lexic. Calv. verb. Emilia.*

Verf. Aniensis tribus.

II. Ab Aniene fluvio sic est dicta, Rosin. *trib. 32. qui agrum Tiburtinum interrat, vulgò Teberono rio in Campaña de Roma,* quam regionem Sabini incolere. Nomen illi dedit Anius Hetruscorum Rex, qui cum Cethegum filiae raptorem insequutus comprehendere non valeret, se in amnem hunc præcipitavit, ubi extinctus est. Rosin. *sup. Cornucop. col. 137. n. 30. & col. 865. n. 20. Calepin. verb. Anionis, & Anio, Nebriff. verb. Anio.* Hæc tribus adjecta est anno ab Urbe condita 455. propter populos quibus jus civitatis indultum est. Rosin. *ubi proximè,* cujus tribus mentio fit apud laudatos, *n. 19. & Gothofred. ad Cicer. lib. 13. epist. 9. ad familiar. Adrian. Turneb. ad verfar. lib. 30. cap. 17.*

Verf. Collina tribus.

III. Una ex urbanis, ita vocitata à collibus Quirinali, & Viminali, qui ex septem Romæ sunt, quare ipsa Septicollis dicebatur; nam Servius Tullius urbem in quatuor partes, seu regiones digessit, ex quibus totidem tribus instituit. Rosin. *trib. 3. Cornucop. col. 1061. num. 50. Qui-*

rinalis nuncupatur collis, quod ibi Fanum Quirini, idest Martis, fuit, vel à Curetibus collem ipsum inhabitantibus, qui cum Rege Tatio ad civitatem recepti sunt Rosin. *lib. 1. cap. 6. Cornucop. ubi proximè, Calepin. verb. Quirinus.* Nunc monte Cavallo collis vulgò vocatur à duobus equis marmoreis in ipso collocatis. Calepin. *ibidem, Nebriff. verb. Quirinalis,* in quo sita est Basilica S. Stephani, quæ dicitur in Monte Celio. Viminalis collis nomen habet à Jove Vimineo, cujus aræ in eo extiterunt, seu à viminibus, quorum sylvæ ibi fuit Rosin. *lib. 1. cap. 9. Cornucop. sup. Calep. verb. Viminalis, Nebriff. verb. Viminalis.* Hodie in eo inædificata conspicitur Ecclesia S. Agathæ. Hujus tribus Collinæ mentio fit à Joseph. Scaliger. *antiquit. lib. 14. cap. 17. Theat. vitæ humanæ verb. Tributum, post princip. Salian. ex Dionysio anno mundi 3483. n. 3. tom. 4. & ab aliis hic, & supra num. 19. adductis.*

Verf. Cornelia tribus.

IV. A gente Cornelia sic dicta est. Rosin. *diff. lib. 6. cap. 15. trib. 13.* Ex hac domo haud paucos heroes, & heroinas commendat Calepin. *verb. Cornelia, & Cornelius,* ubi quod cum primis illustribus fuit. Salian. *an. mund. 3618. cum aliis inelytos Cornelios memoravit. Streinius ubi sup. de ea familia egit. Corneliæ tribum in memoria revocant allegati num. 19. & vide quæ de Emilia tribu præmissimus paulo superius.*

Verf. Claudia tribus.

V. Ab Appio Claudio nomen sumpsit. Rosin. *trib. 11. Hic apud Sabinos nobili genere natus, quia sibi periculum imminerebat, cum suis suspectus videretur, ab illis defecit, & ad Romanos se contulit stipatus clientibus suis, & amicis ad quinque, millia ad qui bellum apti erant: quod Reipublicæ Romanæ ut adversus Sabinos prævaleret, maximè expedit. Quapropter Appius Patriciorum ordini adscribi meruit, urbis regionem ad ædificandum, & agrum ad colendum obtinuit. Salian. *an. ab Urb. cond. 250. num. 3. tom. 5. Rosin. ex Livio, & Halicarnas. ubi nuper, Ab Appio Claudio profecta est insignis Claudiorum progenies, de qua Strein. sup. & de Claudiis multa egregia narrat Salian. d. tom. 5. variis in locis. Calepin. verb. Claudia familia.* De hac tribu præter laudatos *num. 19. mentionem fecit Salian. d. num. 3. in fin.**

Verf. Crustumina tribus.

VI. A Crustumino Thuscorum urbe nomen habet Rosin. *sup. trib. 20. Calepin. verb. Crustumium, Nebriff. verb. Crustumina.* Addita est anno ab Urbe cond. 258. Crustumina tribum recordantur ultra relatos *num. 19. Cornucop. col. 494. num. 60. & col. 615. num. 50. Gothofred. ad Cicer. orat. 31. pro Plancio, Sigon. lib. 1. de antiq. Jur. Civ. Roman. cap. 3.*

Verf. Esquilina tribus.

VII. Una ex urbanis à monte Esquilino dicta, qui intra urbem cum aliis sex fuit Cornucop. *col. 1061. num. 40. Rosin. trib....* In eo hodie situm est templum S. Mariæ Majoris. Vide adnotata *suprà sup. verf. Collina tribus.* Unde collis iste Esquillinus vocetur, in comperto non